

***Beszámoló a Család és
Gyermejjóléti Szolgálat
2019.évi tevékenységéről***

Bácsborsód

***Készítette:
Pilcsuk Tamás
családsegítő***

Tartalomjegyzék

I. HELYZETELEMZÉS

- 1.1. A Család és Gyermejjóléti Szolgálat szerkezeti felépítése
- 1.2. alapfeladatok
- 1.3. Személyi feltételek

II. SZAKMAI PROGRAM

- II. 1. Az intézmény alapfeladatai
- II.2. Ellátottak köre

III. SZOLGÁLTATÁS

- A feladatok és célok
- III.2. Veszélyeztetettségi tényezők
- III.3 A szolgálat 2018évi gondozási tevékenysége:
- III.Észlelő- és jelzőrendszer
- III.5. Gyermekvédelmi tanácskozás

I. HELYZETELEMZÉS

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat szerkezeti felépítése

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat önálló intézményként működik. Pénzügyi gazdálkodási feladatait Katymár Községi Önkormányzat látja el.

Az intézmény megnevezése: Család és Gyermekjóléti Szolgálat

Székhelye: 6455 Katymár, Liget utca 2

Fenntartója: Katymár Községi Önkormányzat

Ellátási terület: Katymár és Bácsborsód település

I. 2. Alapfeladatok

A Szolgálat által ellátandó alapfeladat:

Családsegítés: A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. TV; és a végrehajtáshoz kapcsolódó jogszabály, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXIII. tv.; és a végrehajtáshoz kapcsolódó jogszabály alapján.

1.3 Személyi feltételek

Az intézmény dolgozóinak száma: 1 fő

A Területi Irodában a 2019-es évben 1 fő szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkező családsegítő biztosította a gyermekjóléti, valamint családsegítő szolgáltatást, határozatlan időre kinevezett közalkalmazotti jogviszonyban.

II. SZAKMAI PROGRAM

II.1. Az intézmény alapfeladatai

A helyi társadalom, szociális, közéleti és közösségi problémáinak feltárása, és azok megoldásának segítése.

Az egyéni, családi és közösségi szociális segítő szolgálat hatékony működtetése, a szociális és mentálhigiénés problémák, krízishelyzetek megoldásában segítségnyújtás.

Fontos, hogy az intézmény a szolgáltatásokkal igyekezzen kielégíteni az alapvető lakossági szükségleteket, igényeket, a helyi kezdeményezések és a szakmai kompetencia összekapcsolásával. Így küzdeni az életfeltételek javításáért, a gyermekek érdekében, a fiatalok előnyösebb pályakezdéséért, a családok, az idősek, a nyugdíjasok szociális, mentális problémáinak megoldásáért, kiszolgáltatottságának enyhítéséért. Az intézmény célja, hogy a működési területén élőknek segítséget nyújtson a szociális munka különböző formáiban. Abban, hogy kivédjék a legközvetlenebbül fenyegető negatív hatásokat, illetve abban, hogy a segített kliensek képessé váljanak problémáikat önálló, saját természetes támaszaik segítségével is megoldani.

II.2. Ellátottak köre

- alacsony jövedelemmel rendelkező egyének, családok
- életvezetési, életmód, gyermeknevelési problémával küzdő személyek, családok
- magatartási problémás gyermekek
- krízishelyzetbe kerülők (pl. válás, gyermekelhelyezés, szeretett személy elvesztésével járó traumatizáló hatás)
- időskorúak
- egyedülálló személyek
- csökkent munkaképességű személyek
- fogyatékos személyek
- szenvedélybetegek
- egészségügyi problémával küzdő személyek

- hajléktalanok
- pszichiátriai betegek
- munkanélküli személyek
- szociális, életvezetési és mentálhigiénés sérültek
- veszélyeztetettek (gyermekek, felnőttek egyaránt)

A család- és gyermekjóléti szolgálat ellátja a Gyvt. 39. § (2)-(4) bekezdése, 40. §-a, valamint az Szt. 64. §-a szerinti feladatokat.

A család- és gyermekjóléti szolgálat tájékoztatási feladatai körében szociális és egyéb információs adatokat gyűjt, és tájékoztatja

a) a szülőt, illetve - ha azt a gyermek védelme szükségessé teszi önállóan, a törvényes képviselő tudomása nélkül is, fejlettségétől függően - az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket mindazon jogokról, támogatásokról és ellátásokról, amelyek összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki egészségének biztosításával, családban történő nevelkedésének, vagy a gyermek számára szükséges védelem biztosításának elősegítésével,

b) a válsághelyzetben lévő várandós anyát az őt, illetve a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról,

c) a születendő gyermeke felnevelését nem vállaló, válsághelyzetben lévő várandós anyát a nyílt és a titkos örökbefogadás lehetőségéről, joghatásairól, valamint a nyílt örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezetek, illetve a nyílt örökbefogadást elősegítő és a titkos örökbefogadást előkészítő területi gyermekvédelmi szakszolgálatok tevékenységéről és elérhetőségéről, és

d) az örökbefogadó szülőt az örökbefogadás utánkövetése körében igénybe vehető szolgáltatásról, és segíti az utánkövetést végző szervezet felkeresését.

A család- és gyermekjóléti szolgálat a szociális segítőmunka keretében

a) segíti az igénybe vevőket a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában, a családban élő gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében,

b) az igénybe vevő szükségleteinek kielégítése, problémájának megoldása, céljai elérése érdekében számba veszi és mozgósítja az igénybe vevő saját és környezetében jelentkező erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe,

c) koordinálja az esetkezelésben közreműködő szakemberek, valamint a közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozók együttműködését,

d) az eset szerinti aktuális probléma megoldásában érintett összes szakember és a család- és gyermekjóléti központ bevonásával, a közös problémadefiniálás, a vállalt feladatok tisztázása, a segítő folyamat együttes megtervezése érdekében esetmegbeszélést, illetve - az előbbieket mellett - a család problémában, illetve a megoldásában érintett tagjainak, a lehetséges támaszt jelentő személyeknek, továbbá korától, érettségétől függően az érintett gyermeknek a részvételével esetkonferenciát szervez,
-közreműködik a válsághelyzetben lévő várandós anya problémáinak rendezésében.

III.2. Veszélyeztetettségi tényezők

Lakáskörülmények:

- lakás és környékének rossz állaga, higiénés állapota
- túlszűfolt lakás, mennyire biztos a lakóhely

Életmód:

- a szülő egészségi állapota (pszichiátriai betegség, tartós betegség, fogyatékoság)
- szenvedélybetegségek jelenléte (alkohol, drog, játék)
- a felügyelet hiánya bármely családszerkezetnél
- a szülők konfliktusos kapcsolata egymással (válás, agresszió egymással szemben)
- az alacsony jövedelem helytelen beosztása
- erkölcstelen életvitel (szexuális magatartás, bűnöző életmód)

Elhanyagolás:

- testi elhanyagolás: éheztetés, gondozási hiányosságok
- érzelmi elhanyagolás: ingerszegény környezet, szeretethiányos szülő - gyerek kapcsolat, közömbösség
- értelmi elhanyagolás: nem kíséri figyelemmel a szülő a gyermek iskolai munkáját

Agresszió:

- fizikai agresszió a gyermekkel szemben: szexuális zaklatás, bántalmazás
- lelki agresszió a gyermekkel szemben: érzelmi zsarolás, kiabálás, veszekedés, túlzott szigor
- felelőtlen, következtelen szülői magatartás a gyermeknevelésben

III.3 A szolgálat 2019 évi gondozási tevékenysége:

A Szolgálat szakmai tevékenysége a tárgyévben az adott településen és az intézmény ellátási területére vonatkozóan

Szakmai tevékenység:	Bácsborsódon:
Információnyújtás	38
Segítő beszélgetés	3
Tanácsadás	4
Ügyintézéshez segítségnyújtás	5
Esetkonferencia	
Esetmegbeszélés	
Családlátogatás	45
Közvetítés más szolgáltatásba	2
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez - pénzbeli	1
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez- természetbeni	
Környezettanulmány elvégzésében való közreműködés	5

2019 évben családlátogatás 45 alkalommal történt a településen.

A látogatások során a családgondozó a szülőket gyermeknevelési, életmód- és életvezetési tanácsokkal látja el, abból a célból, hogy olyan körülményeket tudjanak kialakítani a családban, amely a gyermek testi, lelki, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését lehetővé teszi. Felhívva a figyelmüket arra, hogy a gyermek azokat a szokásokat, magatartásformákat, értékeket viszi tovább később majdani családjába, amit szüleitől átvesz. Ha erre a gyermek nem kap megfelelő mintát, nem lesz képes tekintettel lenni környezetére, könnyen sodródhat a disszocialitás felé. Ezért nagyon fontos a szülők által a pozitív családmodell kiépítése, mivel a család érték-közvetítő rendszerként fogható fel és egyáltalán nem

mindegy, hogy milyen értékeket közvetít a felnövekvő gyermeknek. A család épsége, az otthon érzelmi biztonsága adhat jó alapot az identifikációs (azonosulási) folyamatok számára.

Együttműködési megállapodás alapján: 12 gyermek, 3 felnőtt, 5 család

Nem együttműködési megállapodás alapján: 12 fő
családok száma:10

/A nevelésbe vételre a 2019-os évben nem került sor/

A gyermekjóléti szolgálat munkatársa a gyermekek mindenek felett álló érdekét, a hatályos jogszabályok, szakmai standardek, az etikai kódexet szem előtt tartva a fokozatosság elvét alkalmazva és a településen élők szociális, környezeti és személyiségi jellemzőit, valamint a szociokulturális sajátosságait figyelembe véve vesznek gondozásba, kezdeményeznek hatósági intézkedést a jelzett kiskorú érdekében.

A családok az anyagi, valamint a foglalkoztatási nehézségek miatt egyre reménytelenebbnek látják a kiutat helyzetükből, mentálisan leterheltek. Ezért nagy hangsúlyt fektettünk a segítőbeszélgetésre. A családgondozás során folyamatos volt az álláslehetőségek figyelemmel kísérése is, továbbá az anyagi nehézség csökkentésére alternatíva keresése, az ügyintézésbe való segítségnyújtás.

Ügyfeleink a legtöbb esetben ügyintézésben kértek segítséget, a különböző nyomtatványok kitöltésében. Segítséget kaptak közgyógyellátás, lakásfenntartási, nyugdíjaztatással, egészségbiztosítással kapcsolatos ügyintézésben, valamint egyéb igényekhez igazodó kapcsolatos feladatok tájékoztatásában, információszerzésben, védendő fogyasztóvá nyilvánítás ügyében, melyben a szolgáltatónál történő státusz-hosszabbítás kezdeményezésére nyílt lehetősége a klienseknek. Továbbá munkaügyi központtal, adózással, egyéb információk megszerzésével kapcsolatos tájékozódás miatt is fordultak hozzánk.

Az esetek nagy része nem a család, gyermek önkéntes jelentkezésével indul, hanem a jelzőrendszer valamely tagja hívja fel a figyelmet arra, hogy a családban élő gyermek nem megfelelően nevelkedik, valami gond van vele. A gyermekjóléti szolgálat munkatársainak legfontosabb feladata, hogy megértessük klienseikkel, hogy az együttműködés az ő érdeküket szolgálja.

A családgondozó munkája során alkalmazott módszerek:

- problémafeltáró beszélgetés
- segítő beszélgetés
- célzott beszélgetés

- tanácsadás (életvezetési, mentális, jogi, pszichológiai)

Szolgáltatások köre:

- gyermeki jogokról, a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, valamint a támogatásokhoz való hozzájutás segítése
- tanácsadás, segítő beszélgetések
- hivatalos ügyek intézésének segítése
- pszichológiai tanácsadás
- jogi tanácsadás
- szükséges szolgáltatáshoz (anyagi, természetbeni) jutás elősegítése

III.4. Észlelő- és jelzőrendszer

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 17. §-ban felsorolt, a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó intézmények, szervezetek, személyek (az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos, a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, a családsegítő központ, a közoktatási intézmények, a nevelési-oktatási intézmény, a nevelési tanácsadó, a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok) a gyermekjóléti szolgálat felé jelzési kötelezettséggel tartoznak, a mennyiben a gyermek veszélyeztetettségét észlelik. Az észlelő- és jelzőrendszer a gyermekjóléti szolgálat legfontosabb alappillére, feltáró, informatív és segítő szociális kapcsolatrendszer, amelyet a gyermekjóléti szolgálat működtet. Az észlelő- és jelzőrendszer a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését gátló, vagy akadályozó magatartás, mulasztás vagy körülmény miatt kialakult állapot (veszélyeztetettség) megelőzése érdekében végzi munkáját.

A Gyermekjóléti Szolgálat feladatai közé tartozik az észlelő- és jelzőrendszer működtetése, amely lehetővé teszi a gyermekeket általában veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermek veszélyeztetettségének időben történő felismerését.

Az észlelő- és jelzőrendszer képezi a szolgáltatás egyik alappilléret, mert az abban résztvevő szakemberek révén, a saját szakterületükön fellelhető, a családokkal és gyermekekkel kapcsolatos problémák jelzése során kerül a szolgálat látókörébe a megoldandó feladat. sokszor csak a szakterületek együttműködése során valósul meg.

Bácsborsódon kevés jelzés érkezik a szolgálathoz.

Közoktatási intézménytől 4 esetben
rendőrségtől 0 esetben érkezett

A helyi általános iskolából 2 esetben érkezett jelzés igazolatlan mulasztásról, az óvodából nem érkezett írásbeli jelzés. Középiskolákból érkeztek még jelzések igazolatlan mulasztásokról. Ezek között volt ahol a gyermek már nem tanköteles. Ezekben az esetekben, ha tanköteles a gyermek, akkor a szülőket tájékoztattam az igazolatlan mulasztások következményeiről. A 16. életévét betöltött tanulók már nem tankötelesek, gyermekvédelmi intézkedéssel nem tudjuk elérni, hogy végezzon el egy középiskolát, hogy legyen egy szakmája.

III.5. Gyermekvédelmi tanácskozás

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló többszörösen módosított 15/1998.(IV.30) NM rendelet 15.§. foglaltaknak megfelelően - a Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Bácsborsódon, 2018. februárjában megszervezte éves Gyermekvédelmi Tanácskozását. A Tanácskozást megelőzően a jelzőrendszeri tagokat éves beszámoló elkészítésére, majd annak, szolgálatunk részére való megküldésére kértük meg. Egy megadott szempontsor szerint kértük az éves munkájuk értékelését.

A Tanácskozáson a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatói alapján áttekintésre, és értékelésre került a jelzőrendszer működése, a település gyermekjóléti alapellátásának formái, a gyermekvédelem helyzete. A tanácskozáson többnyire a különböző területek maguk képviselték szakmájukat, a jelzőrendszer tagjai mondták el saját tapasztalataikat, az elvégzett gyermekvédelmi tevékenységüket, és lehetőség nyílt az esetlegesen felmerülő problémák megbeszélésére, és azok megoldásának érdekében a szükséges alternatívák felsorakoztatására.

Szakterületen a legjellemzőbb problémák:

- az ígéretekkel ellentétben az adminisztráció, megítélésem szerint értelmetlen bonyolítása és fokozása, ennek ellenére a feladatköreink folyamatosan bővülnek. Irányelvek, jogszabályok, elvárások nem minden esetben kivitelezhetők a gyakorlatban.

- Megfelelő szakmai támogatás, érdekképviselet hiánya. A kezünkben a családokkal szembe nincs semmi.
- Védelembe vétel, ideiglenes elhelyezés sokszor hónapokig húzódik.

Javaslat:

- védelembe vétel, ideiglenes elhelyezés gyorsítása azonnali beavatkozásokat igénylő esetek könnyebb kivitelezésére lenne szükség.
- Jelenlegi leterhelt állapot könnyítése.
- Szorosabb együttműködés óvoda, iskola, család és gyermekjóléti szolgálat, védőnői szolgálat: jelzés visszajelzés, információcsere.

Az elmúlt évben is hasonló problémákkal találkoztunk, mint az ezt megelőző években. Az intézmények visszajelzése alapján a legnagyobb probléma a gyermek hiány, rohamosan csökken a településen születendő gyermekek száma, ezáltal az óvodában és iskolában is csökken a létszám

Az ellátott családok nehéz körülmények között élnek. Ennek legfőbb oka a munkanélküliség és a szülők életvitele. A legtöbb család bevétele csak a gyermekek után járó ellátásokból valamint segélyekből tevődik ki. Több helyen az alapvetőbb szükségletek hiányoznak, nincs villany, vagy víz például. A téli időszakban a rendszeres fűtés biztosítása is nagy nehézségeket okoz. A szülők alacsony iskolázottsága is hatással van a mindennapjaikra, a munkanélküliségre és igényeikre vagy igénytelenségükre, a gyermekeik megfelelő ellátására.

Az anyagi problémákon kívül a másik rendszeresen előforduló probléma az igazolatlan iskolai és óvodai mulasztások. A településen csak néhány ilyen eset volt, kevés jelzés érkezett igazolatlan mulasztásokról.

Az előforduló esetekben volt arra példa, hogy a szülő sem tett meg mindent annak érdekében, hogy a gyermeke járjon rendszeresen iskolába és igazolatlan hiányzása ne legyen, gondolok itt leginkább az általános iskolába járó gyermekekre és szüleikre. A másik eset, hogy a vidékre középiskolába járó gyermekeket a szülők nem tudták kellően fegyelmezni és vagy sok volt a lógás, vagy egyáltalán nem járt a gyermek iskolába.

Tették ezt az mellett, hogy az iskoláztatási támogatás megvonásra kerülhet. A támogatást min. 3 hónapig nem kapják, majd ezt követően felülvizsgálják és ha közben 5 igazolatlan óra mulasztott a gyermek akkor további 3 hónapra kerül megvonásra. Ha nem hiányzott a vizsgált időszakban akkor újrafolyósításra kerülhet sor, de a megvont támogatást már sem természetben sem visszamenőleg nem kapták vissza.

A szülők minden esetben tájékoztatva lettek a hiányzások következményeiről, már 10 óra mulasztás esetén is.

A jelzőrendszer kiépítése és a tagok rendszeres információs cseréi, megfelelő kommunikáció nélkül a gyermekvédelem és a gyermekjóléti szolgálat sem lehet működőképes.

Bácsborsódon ez a jelzőrendszer a véleményem szerint elfogadhatóan működik. A jelzőrendszeri tagok / tájékoztatásuk alapján / probléma esetén rendszeresen jeleznek, mint szóban, mint írásba egyaránt.

Az írásbeli jelzések mellett természetesen rendszeresek a telefonon vagy személyesen történő jelzések oda – vissza alapon. (Kikkel többször kikkel kevesebbszer.) A 'nem hivatalos' esetmegbeszélések is szinte heti rendszerességgel követik egymást. Itt azt értem, hogy szinte mindegyik jelzőrendszeri taggal, védőnővel, helyi iskolával óvodával, gyermekorvossal és a körzeti megbízottal próbálunk egymás munkájában segíteni. Értem ez alatt pl. a védőnővel együtt történő családlátogatásokat. A több intézményt érintő eseteket, problémákat együtt próbáljuk megoldani, talán mondhatom úgy, hogy egymást segítve. Természetesen az érintett gyermekek érdekeit szem előtt tartva.

Meg kell említenem a helyi önkormányzatot is. Ha nem is, mint jelzőrendszert de talán, mint partnereket, hogy több esetben is bátran fordulhattunk hozzájuk segítségért. Akár a Polgármester Úrhoz, akár a Jegyző Úrhoz, vagy bármelyik önkormányzati dolgozóhoz. Értem ez alatt azt, hogy ha valamelyik családnak gyorsan pénzügyi segítségre volt szüksége, akkor ezt a Polgármester Úr segítségével meg tudtuk oldani, átmeneti segély formájában. Vagy bármilyen technikai vagy esetleg más probléma esetén is.

Szakmai ellenőrzés az elmúlt évben nem történt,.

Bácsborsód,2020-05-20.

Pilcsuk Tamás

családsegítő